

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

The Development of Thai Language Achievement by Using Direct Spelling Section of second Grade Students

ยุภาภรณ์ นะวงศ์¹ และอรนุช ลิมตศิริ¹

Yupaporn Nawong¹ and Oranuch Limtasiri¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดใหม่โพธิ์ทอง ให้เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะดังกล่าว กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดใหม่โพธิ์ทอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย แบบฝึกเสริมทักษะ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตรา มีประสิทธิภาพ 81.05/82.10 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยคะแนนเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3.83 คะแนน และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.54

คำสำคัญ: แบบฝึกเสริมทักษะ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจ

¹สาขาวิชานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, Program in Education Curriculum Innovation and Learning Management, Ramkhamhaeng University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ยุภาภรณ์ นะวงศ์, 6614442026@rumail.ru.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) 26 ธันวาคม 2568 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 11 กุมภาพันธ์ 2569 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 12 กุมภาพันธ์ 2569

ABSTRACT

The objectives of this study were: 1) to develop and determine the efficiency of Thai language skill-enhancement exercises on Standard Thai Final Consonant Patterns for Prathomsuksa 2 students at Watmaiphotong School in accordance with the 80/80 efficiency criteria; 2) to compare students' learning achievement before and after the intervention; and 3) to examine the students' satisfaction with the instructional approach employing the developed exercises. The target group, obtained through simple random sampling, consisted of six Prathomsuksa 2 students at Watmaiphotong School during the first semester of the 2025 academic year. The research instruments included the skill-enhancement exercises, lesson plans, a learning achievement test, and a student satisfaction questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation.

The results revealed that 1) The developed exercises demonstrated an efficiency of 81.05/82.10, meeting the established 80/80 criteria. 2) The students showed higher post-learning achievement scores than pre-learning scores, with an average increase of 3.83 points. 3) The students' satisfaction with the developed learning management was at the highest level, with a mean score of 4.57 and a standard deviation of 0.54.

Keywords: Skill-Enhancement Exercises, Learning Achievement, Satisfaction

ภูมิหลัง

ภาษาไทยมีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนไทย เพราะเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการสื่อสาร และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล อีกทั้งยังจำเป็นต่อการปรับตัวในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การพัฒนาทักษะภาษาไทย จึงเป็นภารกิจสำคัญของการศึกษา ทั้งในด้านการส่งเสริมความรู้ การพัฒนาประสบการณ์เรียนรู้ และการบูรณาการทักษะการใช้ภาษาให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ทั้งในและนอกห้องเรียน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดวิชาภาษาไทยไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม พร้อมปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นพลเมืองและการยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย รวมถึงส่งเสริมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และการเรียนรู้ตลอดชีวิตเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 สาระ และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้กับตัวชี้วัดไว้อย่างชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้ การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยจึงควรมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิด การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาตนเอง และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทักษะเหล่านี้ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของ กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 37–38) ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเหมาะสม กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนด ให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชาพื้นฐานที่ผู้เรียนทุกคนต้องศึกษา และฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเสริมสร้างทักษะสำคัญ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การพูด และการคิด ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสื่อสารและการเรียนรู้ในทุกสาขา การใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและชัดเจน ช่วยพัฒนาศักยภาพ ด้านความรู้ ความคิด และการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ตลอดจนสามารถนำไปใช้พัฒนาตนเองทั้งในและนอกห้องเรียน ภาษาไทยจึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการเรียนรู้ รายวิชาอื่น และส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4–12) อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของโรงเรียนวัดใหม่โพธิ์ทอง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2567 มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 66.66 อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 70 (รายงานผลประเมินตนเองของสถานศึกษา) ระบุได้ว่า นักเรียนมีปัญหาในการเขียน

สะกดคำ การอ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน และยังได้รับผลกระทบจากการจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่ไม่มีความน่าสนใจ ทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายและเกิดทัศนคติด้านลบต่อวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นจึงได้ศึกษาเครื่องมือได้มาหลายวิธี แต่สำหรับบริบทของโรงเรียนวัดใหม่โพธิ์ทอง เห็นว่าการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ มีความเหมาะสมมากที่สุดเป็นสื่อวัตกรรมการที่เข้าถึงได้ง่าย และเพื่อฝึกพัฒนาความรู้ได้อย่างตรงจุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธราภรณ์ นามทอง (2561, หน้า 95) ที่ศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทยเรื่อง การอ่านและการเขียนมาตราตัวสะกดในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนถึงร้อยละ 71.78 และมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า

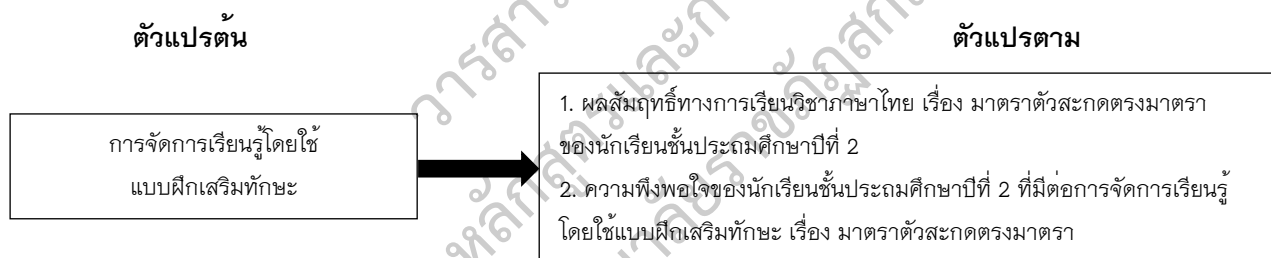
แบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือที่ช่วยเพิ่มความเข้าใจพัฒนาทักษะ และสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดใหม่โพธิ์ทอง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตรา

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดใหม่โพธิ์ทอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 รวม 6 คน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตรา

ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดใหม่โพธิ์ทอง เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์ พร้อมกำหนดจุดประสงค์ย่อยสำหรับใช้พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะ

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ สื่อ ตลอดจนวิธีการประเมินเพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบแบบฝึกเสริมทักษะ

ขั้นที่ 4 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคการจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะจากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 5 ออกแบบกิจกรรมและสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตรา จำนวน 5 เล่ม ได้แก่ มาตรากร มาตรากรรม มาตราเกย มาตราเกว และมาตราตัวสะกดตรงมาตรา (เล่มสรุป)

ขั้นที่ 6 ส่งแบบฝึกเสริมทักษะและแบบประเมินความเหมาะสม (Rating Scale) ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจประเมิน แล้วนำผลมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นที่ 7 ปรับปรุงแบบฝึกตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ให้เหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะเรื่อง มาตราตัวสะกด จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดใหม่โพธิ์ทอง เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์ที่จะใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานตัวชี้วัด เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาแผนจำนวน 5 แผน ได้แก่ มาตราแม่กง มาตราคม มาตราเกย มาตราเกอว และมาตราตัวสะกดตรงมาตรา รวมเวลาเรียน 10 ชั่วโมง

ขั้นที่ 4 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร หนังสือ และงานวิจัย เพื่อใช้ประกอบการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 5 จัดทำแบบประเมินความเหมาะสมของแผนโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale)

ขั้นที่ 6 เสนอแผนและแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาจากนั้นนำผลประเมินมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและสรุประดับความเหมาะสม

ขั้นที่ 7 ปรับปรุงแผนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำแผนที่ผ่านการปรับแก้ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตรา จำนวน 30 ข้อ

ขั้นที่ 1 ศึกษาเนื้อหาในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดใหม่โพธิ์ทอง ปีการศึกษา 2568 เพื่อนำข้อมูลที่กำหนดไว้มาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจหลักการสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบข้อสอบที่มีความถูกต้องและชัดเจน

ขั้นที่ 3 จัดทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วออกแบบข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมตามแนวคิดของ Bloom (1956) ครอบคลุมตั้งแต่ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่า ไปจนถึงการสร้างสรรค์

ขั้นที่ 4 พัฒนาแบบทดสอบเรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตรา พร้อมจัดทำแบบตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหา ด้วยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์ผลประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ โดยยึดเกณฑ์ว่าข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้

ขั้นที่ 6 นำแบบทดสอบฉบับปรับปรุง จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านแก้ง (พันธุ์สสร) ที่เลือกโดยวิธีเจาะจง ได้ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

ขั้นที่ 7 เลือกข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 20 ข้อ แล้วนำไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเดิมเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ ผลการคำนวณพบว่า ค่า KR-20 เท่ากับ 0.84 แสดงว่าแบบทดสอบมีความเชื่อมั่นในระดับสูง

ขั้นที่ 8 ใช้แบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ จำนวน 20 ข้อ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดใหม่โพธิ์ทอง สำหรับการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตรา

ขั้นที่ 1 ค้นคว้าเอกสารทางการศึกษา งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 ออกแบบโครงสร้างแบบสอบถาม จำนวน 10 ข้อ โดยกำหนดรูปแบบการตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ขั้นที่ 3 จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และประเด็นที่ต้องการประเมิน ทั้งด้านเนื้อหา รูปแบบ และภาษาที่ใช้

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของถ้อยคำ และความสอดคล้องของเนื้อหา พร้อมปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 5 ส่งแบบสอบถามฉบับแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์คะแนนตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เป็นข้อที่ผ่านการพิจารณา และดำเนินการปรับแก้ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

ขั้นที่ 6 ใช้แบบสอบถามฉบับที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพกับกลุ่มทดลอง เพื่อวัดระดับความพึงพอใจหลังการเรียนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพ

การประเมินประสิทธิภาพครั้งแรก เป็นการทดลองรายบุคคล โดยนำแบบฝึกเสริมทักษะเรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตรา ไปใช้กับนักเรียน 3 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนบ้านแก้ง (พันธันุสร) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ผู้เรียนมีความสามารถต่างกัน ได้แก่ ระดับปานกลาง 1 คน และระดับอ่อน 2 คน ผลที่ได้มีค่าประสิทธิภาพ 82.50/83.33 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

การประเมินครั้งที่สอง เป็นการทดลองในกลุ่มย่อย คือ นักเรียน 9 คนจากห้องเดียวกัน โดยจำแนกความสามารถออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ เก่ง กลาง และอ่อน กลุ่มละ 3 คน การทดลองยังคงใช้แบบฝึกเสริมทักษะเรื่องเดิม ผลการวัดพบว่า ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 82.22/82.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเช่นกัน

สำหรับครั้งที่สาม เป็นการประเมินในสภาพการใช้งานจริงกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 19 คน แบบฝึกเสริมทักษะถูกนำไปใช้กับผู้เรียนที่มีความสามารถหลากหลายทั้งระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน ผลการทดสอบปรากฏว่า ค่าประสิทธิภาพอยู่ที่ 81.05/82.10 ซึ่งยังสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ตามที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างเหมาะสม

ขั้นตอนดำเนินการทดลอง

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เพื่อประเมินพื้นฐานของผู้เรียนก่อนเริ่มการสอน

2. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน รวมเวลา 10 ชั่วโมง พร้อมบันทึกผลการทำแบบฝึกเสริมทักษะในระหว่างเรียน และทดสอบย่อย เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินความก้าวหน้า

3. หลังเสร็จกิจกรรมการสอน ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์กับคะแนนก่อนเรียน

4. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 10 ข้อ เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากคะแนนแบบฝึกเสริมทักษะ และแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปประเมินประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตราตามเกณฑ์ 80/80 โดยคำนวณตามสูตร E_1/E_2

2. ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสอบกับวัตถุประสงค์ (IOC) พร้อมทั้งวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อประเมินคุณภาพของข้อสอบในแต่ละข้อให้เหมาะสมกับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3. วัดค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 เพื่อให้มั่นใจว่าแบบทดสอบมีความคงที่และเชื่อถือได้

4. เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังได้รับการสอนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะเรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุม 5 เรื่อง คือ มาตราคง มาตราคม มาตราเกย มาตราเกอว และมาตราตัวสะกดตรงมาตรา จำนวน

5 เล่ม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.05/82.10 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 การพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตรการตัวสะกดตรงมาตรา ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ 80/80

การทดลอง	จำนวนนักเรียน	คะแนนระหว่างเรียน		คะแนนทดสอบ	
		คะแนนเต็ม 40 คะแนน E ₁		หลังเรียนคะแนนเต็ม 20 คะแนน E ₂	
		คะแนนเฉลี่ย	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย	คิดเป็นร้อยละ
รายบุคคล	3	33.00	82.50	16.67	83.33
กลุ่มย่อย	9	32.89	82.22	16.56	82.78
ภาคสนาม	19	32.42	81.05	16.42	82.10

จากตาราง 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตรการตัวสะกดตรงมาตรา ตามลำดับขั้นตอน ทั้ง 3 ขั้นตอน มีประสิทธิภาพดังนี้ ขั้นที่ 1 (แบบรายบุคคล) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.50/83.33 ขั้นที่ 2 (แบบกลุ่มย่อย) ประสิทธิภาพเท่ากับ 82.22/82.78 และขั้นที่ 3 (แบบภาคสนาม) ประสิทธิภาพเท่ากับ 81.05/82.10 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตรการตัวสะกดตรงมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านแก้ง (พันธุ์นสร) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตรการตัวสะกดตรงมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดใหม่โพธิ์ทอง ที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน มีความแตกต่างกัน 3.83 คะแนน รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังเรียน ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตรการตัวสะกดตรงมาตรา

การทดสอบ	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความแตกต่าง
ก่อนเรียน	6	10.50	2.81	3.83
หลังเรียน	6	14.33	2.66	

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตรการตัวสะกดตรงมาตรา ของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 14.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.66

ซึ่งคะแนนทดสอบก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 10.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.81 มีความแตกต่าง 3.83 คะแนน คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตรการตัวสะกดตรงมาตรา รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตรการตัวสะกดตรงมาตรา

ข้อที่	รายการที่พิจารณา	กลุ่มทดลอง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	เนื้อหาที่ใช้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.83	0.41	มากที่สุด
2	เนื้อหามีความยากง่ายและเรียงลำดับจากง่ายไปยาก	3.83	0.75	มาก
3	เนื้อหามีความชัดเจน เป็นลำดับขั้น เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่	4.33	0.82	มาก
4	กระตุ้นความสนใจทำให้นักเรียนเกิดความสนใจกับการเรียนรู้	4.83	0.41	มากที่สุด
5	เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ	4.67	0.52	มากที่สุด
6	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.67	0.52	มากที่สุด
7	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.50	0.55	มากที่สุด
8	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็น	4.50	0.55	มากที่สุด
9	การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย	4.67	0.52	มากที่สุด
10	การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดที่สูงขึ้น	4.83	0.41	มากที่สุด
รวม		4.57	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.54) โดยส่วนใหญ่รายข้อมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ คือ เนื้อหาที่มีความยากง่ายและ

เรียงลำดับจากง่ายไปยาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.75) และเนื้อหา มีความชัดเจนเป็นลำดับขั้นเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.82) อยู่ในระดับมากตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตรฐานตัวสะกดตรงมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดใหม่โพธิ์ทอง แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกเสริมทักษะ ที่จัดทำขึ้นมีประสิทธิภาพเพียงพอสำหรับการนำไปใช้ในชั้นเรียนจริง โดยผลการทดลองทั้งรายบุคคล กลุ่มย่อย และการทดลองภาคสนาม ล้วนให้ค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ การทดสอบรายบุคคลได้ ประสิทธิภาพ 82.50/83.33 การทดสอบกลุ่มย่อยได้ ประสิทธิภาพ 82.22/82.78 และการทดลองภาคสนามได้ ประสิทธิภาพ 81.05/82.10 ซึ่งสะท้อนว่าผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมตามแบบฝึกเสริมทักษะได้อย่างต่อเนื่อง และเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของบทเรียน แบบฝึกเสริมทักษะที่นำมาใช้มีการจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยากเพื่อให้เหมาะสมกับระดับชั้น มีการใช้แบบฝึกเสริมทักษะที่หลากหลาย เช่น ฝึกการจำแนก จับคู่ เติมคำ ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาว่าง่ายไปสู่เนื้อหาที่ต้องใช้ทักษะมากขึ้น รูปแบบกิจกรรม สีสัน และการจัดหน้า แบบฝึกเสริมทักษะออกแบบให้เข้ากับวัยของผู้เรียน ทำให้เด็กสนใจ และมีแรงจูงใจในการทำงาน แบบฝึกเสริมทักษะยังมีคำอธิบายที่ชัดเจน และจัดขั้นตอนการทำงานไว้เป็นลำดับ ทำให้ผู้เรียนปฏิบัติ กิจกรรมได้ด้วยตนเองโดยไม่สับสน อีกทั้งยังผ่านการตรวจสอบหลายรอบจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งช่วยให้แบบฝึกเสริมทักษะมีความถูกต้องและเหมาะสมกับการนำไปใช้จริง ผลลัพธ์ดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาลิตา อธิธา (2563, หน้า 64) ที่พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะ การอ่านและการเขียนสะกดคำช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงขึ้นตามเกณฑ์ 80/80 เช่นเดียวกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแบบฝึกในลักษณะนี้สามารถใช้เป็นเครื่องมือเสริมการเรียนรู้ด้านภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่เป็นระบบ มีโอกาสฝึกซ้ำ และเกิดความมั่นใจในการอ่านและเขียนมากขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังเรียน เรื่อง มาตรฐานตัวสะกดตรงมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดใหม่โพธิ์ทอง ที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ พบว่า กลุ่มทดลอง จำนวน 6 คน มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน ค่าความแตกต่าง 3.83 คะแนน การพัฒนาในครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าแบบฝึกเสริมทักษะที่ใช้มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเพิ่มขึ้น เนื่องจากแบบฝึกเสริมทักษะ จำนวน 5 เล่ม ที่จัดทำขึ้นมีการเรียงลำดับเนื้อหาอย่างเป็นขั้นตอน ทำให้ผู้เรียนค่อย ๆ รับรู้กฎการสะกดคำได้อย่างเป็นระบบ และสามารถแก้ไขได้ด้วยตนเองมากขึ้น รูปแบบของแบบฝึกเสริมทักษะที่ใช้ยังช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ทั้งภาพประกอบ สีสัน และกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งผลให้เด็กได้ฝึกทำแบบฝึกเสริมทักษะที่ต่อเนื่องทำให้ผู้เรียนมีสมาธิและมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น การฝึกซ้ำอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกิดการจำที่ยั่งยืนขึ้น ผู้เรียนจึงสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์จริง เช่น การอ่านออกเสียงหรือการเขียนคำทั่วไปในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้คะแนนหลังเรียนสูงขึ้น แนวโน้มผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานศึกษาของ พัทธราภรณ์ นามทอง (2561, หน้า 95) ที่ใช้แบบฝึกทักษะด้านการอ่าน และเขียนมาตรฐานตัวสะกดกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนในสัดส่วนที่มาก และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมในระดับสูง งานทั้งสองชิ้นจึงชี้ให้เห็นในทิศทางเดียวกันว่า แบบฝึกเสริมทักษะเป็นสื่อที่ช่วยเสริมผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 คน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตรฐานตัวสะกดตรงมาตรา พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.54) ทั้งนี้ เพราะลักษณะของแบบฝึกเสริมทักษะมีความหลากหลาย จึงมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนสนใจ เนื่องจากมีภาพประกอบ เนื้อหาอธิบายเข้าใจง่าย และแบบฝึกเสริมมีระดับความยากที่เหมาะสมกับช่วงวัย ทำให้ผู้เรียนรู้สึกอยากเรียนและทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง จึงเกิดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยรวมผลที่ได้สอดคล้องกับการศึกษาของ จินตนา ชาญวงษ์สนธิ (2562, หน้า 77) ที่รายงานว่าการจัดการเรียนการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อชุดแบบฝึกการเขียนสะกดคำในระดับสูงมาก ($\bar{X} = 4.65$) ผลงานวิจัยชี้ว่าแบบฝึกเสริมทักษะเป็นสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้นและส่งผลด้านความพึงพอใจอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรนำแบบฝึกเสริมทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกดตรงมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไปใช้ เนื่องจากแบบฝึกเสริมทักษะดังกล่าวมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะในระดับมากที่สุด

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างสูงสุดและนำไปสู่ผลสำเร็จ ซึ่งสามารถเผยแพร่และประยุกต์ใช้กับผู้เรียนชั้นเดียวกันในกลุ่มวิชาชีพต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จินตนา ชาญวงษ์สนธิ. (2562). การพัฒนาชุดแบบฝึกการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม). *วารสารช่อพะยอม*, 31(1), 77-89.
- ปาลิตา อธิธา. (2563). การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมุขเซอ. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พัชรภรณ์ นามทอง. (2561). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานประกอบแบบฝึกทักษะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. ใน รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives, the classification of Educationalgoals Handbook I: Cognitive Domain*. New York: McKay.

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาโดยนำแบบฝึกเสริมทักษะไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นอื่น หรือประยุกต์ใช้กับเนื้อหาอื่น

2. ควรมีการศึกษาโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การคิดวิเคราะห์ เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะร่วมกับการสอนแบบอื่น เช่น เทคนิคการสอนแบบร่วมมือ การสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน เป็นต้น